

8. 10. 2021

Znáte Říši loutek?

Unikátní prostor pro loutkové divadlo znovu součástí knihovny

Budova Ústřední knihovny na Mariánském náměstí byla dostavěna v roce 1928 jako multifunkční stavba nejen pro pražskou kulturu. Součástí budovy je od samého počátku také unikátní prostor loutkového divadla. Historicky byl prostor součástí Městské knihovny v Praze, ale během let byl stav několikrát změněn. Myšlenky zakladatelů ožívají v roce 2021 a prostor divadla se vrací zpět pod křídla knihovny. Cílem knihovny a loutkářských partnerů je navázat na tradici loutkového divadla pro dětského diváka.

„Prostor Říše loutek byl historicky projektován jako součást knihovny. Různé doby tomuto spojení přály různě a já jsem rád, že mohu začít psát novou kapitolu. Je to pro mě velký závazek a věřím, že toto unikátní divadlo se stane i ve spolupráci s partnery vyhledávaným bodem na kulturní mapě Prahy a místem, kam se budou Pražané rádi vracet,“ říká ředitel Městské knihovny v Praze Tomáš Řehák.

„Divadel a produkcí, které by byly zaměřeny čistě na dětské diváky, je v Praze dlouhodobě nedostatek. Těším se, že v režii Městské knihovny se do unikátních prostor Říše loutek vrátí kvalitní program a s ním i dětský smích,“ říká radní pro kulturu hl. m. Prahy Hana Třeštíková.

Zásadním partnerem je zejména zapsaný spolek Divadlo Říše loutek, jehož dramaturgii tvoří převážně dětská představení a který v prostorách v Žatecké ulici sídlí a bez přerušení hraje od roku 1928. S dalšími partnery knihovna o spolupráci jedná. Je to například Spolek pro vydávání časopisu Loutkář, který nabídne festival Přelet nad loutkářským hnízdem, Loutky v nemocnici a Centrum českého loutkářství, které připravují adventní program Cesta do Vánoc nebo organizátoři mezinárodního filmového festivalu 3Kino, který v prostoru nabídne doprovodné workshopy.

Divadélko „V říši loutek“ založili sochař Vojtěch Sucharda a jeho žena, malířka Anna Suchardová-Brichová. Zahajovacím představením byla 26. září 1920 pohádka Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Divadlo si brzy vydobýlo značné umělecké renomé a stávající prostory na Letné začaly být nevyhovující. Proto bylo v plánech Ústřední knihovny pamatováno i na prostor pro loutkové divadlo. Pod názvem „Umělecká scéna Říše loutek“ (později Divadlo Říše loutek) zde začal soubor působit 19. prosince 1928. Soubor si zachoval status amatérského divadla až do dnešních dní, i když mu byla možnost profesionalizace nabízena. Dne 20. května 1929 se prostor Říše loutek stal dějištěm historické události založení mezinárodní loutkářské organizace UNIMA.

Divadlo se stalo senzací a bylo označováno za nejmodernější loutkové divadlo na světě. Dodnes návštěvníky fascinuje zejména výzdoba hlediště ve stylu art deco, kde upoutá hvězdné nebe nad hlavou, netradiční amfiteatrální uspořádání i výškově nastavitelná sedadla.

„Loutkové divadlo v budově Ústřední knihovny je unikátní prostor, který je zapsán jako kulturní památka, a soubor Říše loutek se nepochybně zasloužil o jeho génus loci. Hraje zde pro dětské diváky od samého začátku dodnes a dal divadlu i své jméno. I když je Říše loutek vnímána jako představitel české marionetářské školy, na druhé straně nabízí pestrou škálu různých loutkářských technik, opřenou o hledání nových námětů,“ říká doyen souboru divadla Říše loutek Jan Novák, který působí v Říši loutek už přes 65 let jako dramaturg, režisér, herec, autor a archivář.

Soubor Divadlo Říše loutek oslavil v loňském roce století svého působení výstavou v Muzeu města Prahy. Městská knihovna v Praze natočila k výročí krátký dokument s bonusovým přídavkem.

Říše loutek: Sto jedna let (<https://youtu.be/DXSh8wiNzHE>)

Říše loutek: Sto jedna let Bonus (<https://youtu.be/7P1Sm50cHDY>)

Ústřední knihovna

Budova Ústřední knihovny na Mariánském náměstí je postavena podle architektonického návrhu Františka Roitha, autorem ideového řešení je ředitel tehdejší Městské knihovny v Praze Jan Thon. Budova byla koncipována jako multifunkční pro zázemí i služby knihovny, živou kulturu, výtvarné umění, vzdělávání i reprezentační účely Hlavního města. Slavností otevření proběhlo v roce 1928, stavba byla darem tehdejší Pražské městské pojišťovny hlavnímu městu u příležitosti deseti let od založení republiky.

Všechny uvažované funkce plní budova dodnes a je sídlem různých organizací. Hlavní město Praha spravuje prostory primátorské rezidence, a své místo v budově mají i její příspěvkové organizace Městská knihovna v Praze a Galerie hl. m. Prahy, ale také soubor Divadlo Říše loutek, z. s.

Více informací o budově Ústřední knihovny nabízí kniha s názvem **Knihovna pro Prahu a republiku**. Titul je možné zdarma stáhnout z <https://search.mlp.cz/cz/titul/knihovna-pro-prahu-a-republiku/4433162>.